

der nogle Ændringsforslag, der knytte sig nærmere til den Betænkning, der er afgiven af Udvalgets Flertal, men hvor det ærede Medlem tager Sigte paa en vis mere bestemt Art Fæste, som han kunde ønske, der blev skabt Adgang til at indføre. Jeg skal angaaende dette Ændringsforslag sige, at i og for sig kunde jeg ikke have noget imod at gaa med til at udvide Besiddelsesretten i den Udstrækning, som det ærede Medlem ønsker, ikke paa nogen mulig Maade; jeg har ikke nogen som helst principiel Indvending derimod. Naar jeg desuagtet ikke kan stemme for det ærede Medlems Forslag, er det begrundet deri, at i den Betænkning, som nu foreligger, er der i den Grad taget Hensyn til de Ønsker, som jeg tillod mig at udtale ved Sagens første Behandling, saa at dette fuldt ud tilfredsstiller mig. Udvalgets Flertal slaar den Tanke fast, at der aabnes Adgang for Kommunerne til at gøre Forsøg med Hensyn til Indførelse af Fæste, hvis Kommunerne selv maatte ønske det, og videre have mine Ønsker ikke nogen Sinde gaaet.

Jeg maa takke Udvalgets Flertal for denne Stilling, jeg tror, at Loven kun har tjent ved, at man har taget denne Stilling. Der bliver nu Lejlighed til at gøre et praktisk Forsøg, og man vil da faa at se, om der virkelig ude i den store Befolkning og i Kommunerne er nogen Jordbund for den Tanke, som for mange staaer saa højt, og som ogsaa gør det for mig.

Finansministeren (*Vilhelm Lassen*):

Forinden jeg udtaler mig om Ændringsforslagene, vil jeg tillade mig at gøre en almindelig Bemærkning om alt, hvad der er blevet sagt om Besiddelsesforholdet. Ærede Medlemmer her i denne Sal have vistnok faaet det levende Indtryk i disse Dage og den Dag, da vi havde Sagen til første Behandling, at det bryder og gærer paa ny med Hensyn til Besiddelsesformerne her i Landet, at der er en Bevægelse oppe for, at man skal forsøge paa Fæste enten i den gamle Skikkelse eller i en ny Form, og man deler sig ret livligt om den Ting. Det forekommer mig, at under disse Forhold er det eneste forstandige Standpunkt for en Lovgivningsmagt, der vil aabne Adgangen til Jord for Befolkningen, dette at sige: I maa selv vælge, have I Tro til, at fri Ejendom er det bedste, saa tage I fri Ejendom, have I Tro til, at Fæste er det bedste, tage I Fæste. Blandt dem, der holde paa Fæste, er der atter dem, der sige: Vi ville fortrinnsvis

have, at man skal tage f. Eks. Arvfæste uden Ret til at sælge og pantsætte, men ogsaa der mener jeg, at det eneste forstandige er at sige: Det faa I have Lov til selv at vælge. Netop i saadanne Brydningstider gælder det om, at Folk faa Lov til at prøve, hvad der er det bedste, saa vil Erfaringen efterhaanden vise dem, hvad der ogsaa faktisk viser sig at være det bedste, og saa vil Bevægelsen gaa i den Retning. Det har været Synspunktet ved Udarbejdelsen af det Forslag, som vi tale om i Dag, og det glæder mig, at Flertallet i Udvalget har sluttet sig til dette Synspunkt. Dette vil jeg bestemt fastholde, og jeg kan derfor ikke være med til noget af de Ændringsforslag, der gaa bort herfra.

Naar jeg nu skal gennemgaa Ændringsforslagene, maa jeg bemærke, at de Ændringsforslag, der ere stilledes af hele Udvalget og af Flertallet, kan jeg tiltræde. Af hele Udvalget er der jo stillet to Ændringsforslag under Nr. 17 og 18, som ikke have megen Betydning, men som ere en heldig Redaktionsrettelse.

Af Flertallet er der stillet nogle Forslag. Det vigtigste af dem er Forslaget under Nr. 3, som ændrer Summen 50,000 Kr., der var sat som Norm for, hvad en Forening skulde være i Besiddelse af, inden den blev anerkendt, til 35,000 Kr. Jeg tror, det er en Forbedring af Loven, man her er kommen til, thi jeg er villig til at indrømme, at jeg rimeligvis var kommen vel højt op, da jeg satte 50,000 Kr. som det normale. Jeg lagde ikke overdreven stor Vægt derpaa, fordi der jo i Loven var givet Hjemmel til, at Ministeren kunde gøre Undtagelse fra denne Regel, men det er naturligvis rigtigst, at Summen sættes saaledes, at Undtagelserne ikke blive alt for talrige.

Det andet Ændringsforslag, som er stillet af et Flertal, er Ændringsforslaget Nr. 15, og det gaar ud paa at hjemle en Kommune Ret til at blive stillet ligesom en Forening, hvis den ønsker at købe en større Landejendom inden for dens Grænser og ønsker at udstykke den. Jeg skal herom udtale ganske det samme, som jeg sagde ved denne Sags første Behandling: Jeg har ikke nogen overdreven Tro paa, at det vil blive i mange Tilfælde, at denne Bestemmelse vil blive benyttet. Jeg tror heller ikke, at Kommunerne egne sig særlig hertil; jeg tror, at Foreningerne ere meget bedre, men jeg ser paa den anden Side, naar der er Stemning i Udvalget for, at man ogsaa skal give Kommunerne Ret